

МОДЕЛЬ ОЦІНЮВАННЯ ВПЛИВУ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ НА ВАРТІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

*Є. В. Протасова, асистент, ДВНЗ « Придніпровська державна академія
будівництва та архітектури », Lizvak@mail.ru*

Методологія дослідження. Результати отримані за рахунок застосування методів: наукового узагальнення – для формулювання наукових задач та загальних висновків; статистичний – при розрахунку ринкової вартості підприємств на основі біржових котирувань акцій; моделювання – при розробці показника вартісного результату управлінських рішень, аналізу та синтезу – при визначенні факторів впливу на показник вартісного результату управлінських рішень.

Результати. Розраховано та проаналізовано динаміку ринкової, капіталізованої та майнової вартості гірничо-збагачувальних комбінатів України з 2007 по 2012 рр. Запропоновано показник вартісного результату діяльності підприємства, який може використовуватись як індикатор ефективності та якості прийняття управлінських рішень. Показано, що управління вартістю підприємства має здійснюватись через визначення та аналіз факторів першого порядку, які впливають на значення вартісного результату діяльності підприємства, а саме – показників його капіталізованої та майнової вартості. На основі систематизації умов співвідношення динамічних характеристик показників капіталізованої та майнової вартості розроблена конфігурація матриці факторного аналізу, яка дозволяє одержати інформацію про фактори першого порядку, що вплинули на рівень ефективності. Відповідно до визначених факторів першого порядку орган управління підприємства розробляє напрямки впливу на конкретні фактори та визначає склад дій по усуненню їх негативного впливу.

Новизна. Удосконалено: методичний підхід до управління вартістю підприємства на основі застосування показника вартісного результату діяльності підприємства, який визначається як різниця між капіталізованою вартістю підприємства та його майновою вартістю; модель розрахунку розміру додаткової або втраченої величини вартісного результату діяльності підприємства внаслідок зміни рівня її ефективності.

Практична значущість. Здійснені методичні розробки дозволять управлінському персоналу підприємств гірничодобувної галузі запровадити механізм управління вартістю підприємства на основі показників обсягу та динаміки вартісного результату діяльності підприємства, кількісно оцінити вплив управлінських рішень на вартість підприємства та формувати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінського процесу для визначення тенденцій розвитку ефективності і пошуку можливостей її зростання.

Ключові слова: ринкова вартість, майнова вартість, капіталізована вартість, вартісний результат, факторний аналіз, управління вартістю.

Література

1. Маршалл А. Принципи економічної науки: Реферат підручника / В. М. Фещенко (референт-уклад.). – К. : АДС «УМКЦентр», 2001. – 216 с.
Marshall A. *Printsyry ekonomichnoyi nauky Referat pidruchnyka* [Principles of economic science] / V. M. Feshhenko (referent-uklad.). – K. : ADS “UMKCentr”, 2001. – 216 p.
2. Шумпетер Й. Капіталізм, соціалізм і демократія. Пер.з англ. – К. : Основи, 1995. – 528 с.
Shumpeter J. *Kapitalizm, socializm i demokratija* [Capitalism, Socialism and Democracy]. Per.z angl. — K. : Osnovi, 1995. — 528 p.
3. Кларк Дж. Б. Распределение богатства: Пер. с англ. – М. : Гелиос АРВ, 2000. – 367 с.
Klark Dzh. B. *Raspredelenie bogatstva* [Distribution of wealth]: Per. s angl. – M. : Gelios ARV, 2000. – 367 p.
4. Гелбрейт Дж. К. Новое индустриальное общество: Пер. с англ. – М. : Прогресс, 1969. – 479 с.
Gelbreyt Dzh. K. *Novoe industrialnoe obshhestvo* [New industrial society]: Per. s angl. – M. : Progress, 1969. – 479 p.
5. Коуз Р. Г. Природа фирмы / Теория фирмы. Под ред. В. М. Гальперина. – СПб. : Экономическая школа, 1995. – С. 11–32.
Kouz R.G. *Priroda firmy* [Nature of the firm] / Teoriya firmy. Pod red. V. M. Galperina. – SPb. : Ekonomicheskaya shkola, 1995. – P. 11–32.
6. Хикс Дж. Стоимость и капитал: Пер. с англ. / Общ. ред. и вступ. ст. Р. М. Энтова. – М. : Прогресс, 1993. – 487 с.
Hiks Dzh. *Stoimost i kapital* [Value and Capital]: Per. s angl. / Obshch. red. i vstup. st. R. M. Entova. — M. : Progress, 1993. – 487 p.
7. Чемберлин Э. Теория монополистической конкуренции: Реориентация теории стоимости: Пер. с англ. – М. : Экономика, 1996. – 351 с.
Chemberlin E. *Teoriya monopolisticheskoy konkurencii: Reorientatsiya teorii stoimosti* [The Theory of Monopolistic Competition: A Reorientation of the Theory of Value]: Per. s angl. – M.: Ekonomika, 1996. – 351 p.
8. Робинсон Дж. Экономическая теория несовершенной конкуренции : Пер. с англ. / Вступ. ст. и общ. ред. И. М. Осадчей. – М. : Прогресс, 1986. – 471 с.
Robinson Dzh. *Ekonomicheskaya teoriya nesovershennoy konkurencii* [The Economics of Imperfect Competition]: Per. s angl. / Vstup. st. i obshh. red. I. M. Osadchey. – M. : Progress, 1986. – 471 p.
9. Саймон Г. А. Теория принятия решений в экономической теории и науке о поведении / Теория фирмы. Под ред. В. М. Гальперина. – СПб. : Экономическая школа, 1995. – С. 54–72.

Saymon G. A. *Teoriya prinyatiya resheniy v ekonomicheskoy teorii i nauke o povedenii* [Theories of decision-making in economics and behavioral science]/ *Teoriya firmy*. Pod red. V. M. Galperina. – SPb. : Ekonomicheskaya shkola, 1995. – P. 54–72.

10. Чумаченко М. Г., Панков В. А. Управління вартістю компанії на основі ціннісного підходу // Фінанси України. – 2004. – № 2. – С. 66 – 79.

Chumachenko M. G., Pankov V. A. *Upravlinnya vartistyu kompanii na osnovi tsinnisnogo pidkhodu* [Management of the company's value based on the value approach] // *Finansy Ukrainy*. – 2004. – № 2. – P. 66 – 79.

11. Чухно А. А. Интеллектуальный капитал: сущность формы и закономерности развития // Экономика Украины. – 2002. – № 12. – С. 60– 61.

Chukhno A. A. *Intelektualnyi kapital: sutnist formy i zakonomirnosti rozvytku* [Intellectual capital: the essence of forms and patterns of development] // *Ekonomika Ukrainy*. – 2002. – № 12. – P. 60 – 61.

12. Мендрул О. Г. Управління вартістю підприємств. [Текст] Монографія. – К. : КНЕУ, 2002. – 272 с.

Mendrul O. G. *Upravlinnya vartistyu pidpryyemstv*. Monografiya. [Value based management of enterprises. Monograph] – K. : KNEU, 2002. – 272 p.

13. Момот Т. Оцінка вартості бізнесу : сучасні технології. [Текст] – Х. : Фактор, 2007. – 224 с.

Momot T. *Otsinka vartosti biznesu : suchasni tehnologiyi* [Valuation of business: modern technology]. – Kh. :Faktor, 2007. – 224 p.

14. Терещенко О. О., Стецько М. В. Управління вартістю підприємства в системі фінансового менеджменту // Фінанси України. – 2009. – №3. – С.91–99.

Tereshchenko O. O., Stetsko M. V. *Upravlinnya vartistyu pidpryyemstva v systemi finansovogo menedzhmentu* [The management of enterprise value in the system of financial management] // *Finansy Ukrainy*. – 2009. – №3. – P.91–99.

15. Кондратьев Н., Яковец Ю., Абалкин Л. Большие циклы конъюнктуры и теория предвидения. Избранные труды. – М. : Экономика, 2002. – 767 с.

Kondratev N., Jakovets Ju., Abalkin L. *Bolshie tsikly konyunktury i teoriya predvideniya*. [The major cycles of situation and the theory of the foresight] *Izbrannye trudy*. – M. : Ekonomika, 2002. – 767 p.

16. Методичні рекомендації щодо визначення вартості чистих активів акціонерних товариств (рішення ДКЦБФР №485 від 17.11.2004 р.)

Metodichni rekomendatsiyi shchodo viznachennja vartosti chystykh aktyviv akcionernykh tovarystv (rishennja DKCBFR №485 vid 17.11.2004 r.) [Guidelines for determining the value of the net assets of joint stock companies (solution DKCBFR №485 from the 17.11.2004)].